

MP Board Class 6th BchYg'Sanskrit Chapter 3 सर्वनामशब्दाः

पुल्लिङ्गम् हिन्दी अनुवाद :

सः बालकः ।
वह बालक है ।
सः लिखति ।
वह लिखता है ।
सः बालकः लिखति ।
वह बालक लिखता है ।
एषः चषकः ।
यह गिलास है ।
एषः चषकः अस्ति ।
यह एक गिलास है ।
सः नरः ।
वह आदमी है ।
सः चलति ।
वह चलता है ।
सः नरः चलति ।
वह आदमी चलता है ।
सः सैनिकः रक्षति ।
वह सैनिक रक्षा करता है ।
एषः मयूरः नृत्यति ।
यह मोर नाचता है ।
एषः शिक्षकः अस्ति ।
यह शिक्षक है ।
एषः मूषकः अस्ति ।
यह एक चूहा है ।
कः बालकः ?
कौन सा बालक ?

तौ बालकौ ।
वे दो बालक हैं ।
तौ लिखतः ।
वे दोनों लिखते हैं ।
तौ बालकौ लिखतः ।
वे दोनों बालक लिखते हैं ।
एतौ चषकौ ।
ये दो गिलास हैं ।
एतौ चषकौ स्तः ।
ये दोनों गिलास हैं ।
तौ नरौ ।
वे दो आदमी हैं ।
तौ चलतः ।
वे दोनों चलते हैं ।
तौ नरौ चलतः ।
वे दो आदमी चलते हैं ।
तौ सैनिकौ रक्षतः ।
वे दो सैनिक रक्षा करते हैं ।
एतौ मयूरौ नृत्यतः ।
ये दोनों मोर नाचते हैं ।
एतौ शिक्षकौ स्तः ।
ये दोनों शिक्षक हैं ।
एतौ मूषकौ स्तः ।
ये दो चूहे हैं ।
कौ बालकौ ?
कौन से दो बालक ?

ते बालकाः ।
वे सब बालक हैं ।
ते लिखन्ति ।
वे सब लिखते हैं ।
ते बालकाः लिखन्ति ।
वे सब बालक लिखते हैं ।
एते चषकाः ।
ये सभी गिलास हैं ।
एते चषकाः सन्ति ।
ये सभी गिलास हैं ।
ते नराः ।
वे सभी आदमी हैं ।
ते चलन्ति ।
वे सब चलते हैं ।
ते नराः चलन्ति ।
वे सब आदमी चलते हैं ।
ते सैनिकाः रक्षन्ति ।
वे सब सैनिक रक्षा करते हैं ।
एते मयूराः नृत्यन्ति ।
ये सभी मोर नाचते हैं ।
एते शिक्षकाः सन्ति ।
ये सभी शिक्षक हैं ।
एते मूषकाः सन्ति ।
ये सभी चूहे हैं ।
के बालकाः ?
कौन से सभी बालक ?

स्त्रीलिङ्गम् हिन्दी अनुवाद :

सा बालिका ।
 वह लड़की है ।
 सा क्रीडति ।
 वह खेलती है ।
 सा बालिका क्रीडति ।
 वह लड़की खेलती है ।
 एषा पेटिका ।
 यह पेटिका (सन्दूकची) है ।
 एषा पेटिका अस्ति ।
 यह पेटिका (सन्दूकची) है ।

ते बालिके ।
 वे दो लड़कियाँ हैं ।
 ते क्रीडतः ।
 वे दोनों खेलती हैं ।
 ते बालिके क्रीडतः ।
 वे दो लड़कियाँ खेलती हैं ।
 एते माले ।
 ये दो मालाएँ हैं ।
 एते माले स्तः ।
 ये दोनों मालाएँ हैं ।

ताः बालिकाः ।
 वे सब लड़कियाँ हैं ।
 ताः क्रीडन्ति ।
 वे सब खेलती हैं ।
 ता बालिकाः क्रीडन्ति ।
 वे सभी लड़कियाँ खेलती हैं ।
 एताः महिलाः ।
 ये सभी महिलाएँ हैं ।
 एताः गायन्ति ।
 ये सभी गाती हैं ।
 एताः महिलाः गायन्ति ।
 ये सभी महिलाएँ गाती हैं ।
 ताः लेखन्यः ।
 वे सब लेखनी (कलमें) हैं ।
 ताः लेखन्यः सन्ति ।
 वे सभी लेखनियाँ (कलमें) हैं ।

सा घटी ।
 वह घड़ी है ।
 सा घटी अस्ति ।
 वह एक घड़ी है ।

ते द्रोण्यौ ।
 वे दो बाल्टियाँ (नादें) हैं ।
 ते द्रोण्यौ स्तः ।
 वे दोनों नादें हैं ।

नपुंसकलिङ्गम् हिन्दी अनुवाद :

तत् पुस्तकम् ।
 वह पुस्तक है ।
 तत् अस्ति ।
 वह है ।
 तत् पुस्तकम् अस्ति ।
 वह पुस्तक है ।
 एतत् व्यजनम् ।
 यह पंखा है ।
 व्यजनं भ्रमति ।
 पंखा घूमता है ।
 एतत् व्यजनं भ्रमति ।
 यह पंखा घूमता है ।

ते पुस्तके ।
 वे दो पुस्तकें हैं ।
 ते स्तः ।
 वह दो हैं ।
 ते पुस्तके स्तः ।
 वे दो पुस्तकें हैं ।
 एते व्यजने ।
 ये दो पंखे हैं ।
 व्यजने भ्रमतः ।
 दो पंखे घूमते हैं ।
 एते व्यजने भ्रमतः ।
 ये दो पंखे घूमते हैं ।

तानि पुस्तकानि ।
 वे सभी पुस्तकें हैं ।
 तानि सन्ति ।
 वे सभी हैं ।
 तानि पुस्तकानि सन्ति ।
 वे सभी पुस्तकें हैं ।
 एतानि व्यजनानि ।
 ये सभी पंखे हैं ।
 व्यजनानि भ्रमन्ति ।
 सभी पंखे घूमते हैं ।
 एतानि व्यजनानि भ्रमन्ति ।
 ये सभी पंखे घूमते हैं ।

युष्मद् पुल्लिङ्गे स्त्रीलिङ्गे च हिन्दी अनुवाद:

त्वं पठसि ।
 तुम पढ़ते हो ।
 त्वं लिखसि ।
 तुम लिखते हो ।
 त्वं खादसि ।
 तुम खाते हो ।
 त्वं खेलसि ।
 तुम खेलते हो ।
 त्वं हससि ।
 तुम हँसते हो ।
 त्वं धावसि ।
 तुम दौड़ते हो ।
 त्वम् उत्तिष्ठसि ।
 तुम उठते हो ।
 त्वम् उपविशसि ।
 तुम बैठते हो ।
 त्वं छात्रः असि ।
 तुम छात्र हो ।

युवां पठथः ।
 तुम दोनों पढ़ते हो ।
 युवां लिखथः ।
 तुम दोनों लिखते हो ।
 युवां खादथः ।
 तुम दोनों खाते हो ।
 युवां खेलथः ।
 तुम दोनों खेलते हो ।
 युवां हसथः ।
 तुम दोनों हँसते हो ।
 युवां धावथः ।
 तुम दोनों दौड़ते हो ।
 युवाम् उत्तिष्ठथः ।
 तुम दोनों उठते हो ।
 युवाम् उपविशथः ।
 तुम दोनों बैठते हो ।
 युवां छात्रौ स्थः ।
 तुम दोनों छात्र हो ।

यूयं पठथ ।
 तुम सब पढ़ते हो ।
 यूयं लिखथ ।
 तुम सब लिखते हो ।
 यूयं खादथ ।
 तुम सब खाते हो ।
 यूयं खेलथ ।
 तुम सब खेलते हो ।
 यूयं हसथ ।
 तुम सब हँसते हो ।
 यूयं धावथ ।
 तुम सब दौड़ते हो ।
 यूयम् उत्तिष्ठथ ।
 तुम सब उठते हो ।
 यूयम् उपविशथ ।
 तुम सब बैठते हो ।
 यूयं छात्राः स्थ ।
 तुम सब छात्र हो ।

अस्मद् पुल्लिङ्गे स्त्रीलिङ्गे च हिन्दी अनुवाद :

अहं छात्रः ।
 मैं छात्र हूँ ।
 अहं पठामि ।
 मैं पढ़ता हूँ/पढ़ती हूँ ।
 अहं बालिका ।
 मैं लड़की हूँ ।
 अहं लिखामि ।
 मैं लिखती हूँ ।
 अहं खादामि ।
 मैं खाता हूँ/खाती हूँ ।
 अहं गच्छामि ।
 मैं जाता हूँ/जाती हूँ ।
 अहम् आगच्छामि ।
 मैं आता हूँ/आती हूँ ।
 अहं क्रीडामि ।
 मैं खेलता हूँ/खेलती हूँ ।
 अहं बालकः अस्मि ।
 मैं लड़का हूँ ।
 अहं बालिका अस्मि ।
 मैं लड़की हूँ ।

आवां छात्रौ ।
 हम दोनों छात्र हैं ।
 आवां पठामः ।
 हम दोनों पढ़ते हैं/पढ़ती हैं ।
 आवां बालिके ।
 हम दोनों लड़कियाँ हैं ।
 आवां लिखावः ।
 हम दोनों लिखती हैं ।
 आवां खादावः ।
 हम दोनों खाते हैं/खाती हैं ।
 आवां गच्छामः ।
 हम दोनों जाते हैं/जाती हैं ।
 आवाम् आगच्छामः ।
 हम दोनों आते हैं/आती हैं ।
 आवां क्रीडावः ।
 हम दोनों खेलते हैं/खेलती हैं ।
 आवां बालकौ स्वः ।
 हम दोनों लड़के हैं ।
 आवां बालिके स्वः ।
 हम दोनों लड़कियाँ हैं ।

वयं छात्राः ।
 हम सब छात्र हैं ।
 वयं पठामः ।
 हम सब पढ़ते हैं/पढ़ती हैं ।
 वयं बालिकाः ।
 हम सब लड़कियाँ हैं ।
 वयं लिखामः ।
 हम सब लिखती हैं ।
 वयं खादामः ।
 हम सब खाते हैं/खाती हैं ।
 वयं गच्छामः ।
 हम सब जाते हैं/जाती हैं ।
 वयम् आगच्छामः ।
 हम सब आते हैं/आती हैं ।
 वयं क्रीडामः ।
 हम सब खेलते हैं/खेलती हैं ।
 वयं बालकाः स्मः ।
 हम सब लड़के हैं ।
 वयं बालिकाः स्मः ।
 हम सब लड़कियाँ हैं ।